

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. X. Nunquam duodecim tribus Hebræas de nomine Iudæorum appellatas esse. Decem illas tribus, quæ ante Nabuchodonz oris tempora avectæ à Salmanassare sunt, nunquam in Palæstinam rediisse. duas ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65527)

tum, qui fœdere aliquo, sed haud æquo, in amicitiam venirent Romanorum, testis est Proculus Iurisconsultus in l. 7. ff. de captiv. & postlim. reversis. Ne illud quidem nostrâ interesse arbitramur, quâ de gente aut tribu fuerint, qui Iudaicas res moderati sint rexerintque. Etsi enim per annos sanè multos regnum tenuerint Levitæ Hasmonæi, fuit tamen nihilominus respublica Iudæi populi. Neroni Cæsari illud sapientissimus magister¹ dixit, *Non rempublicam principis esse, sed principem reipublicæ.* Neque profectò alia fuit sententia Vlpiani Iurisconsulti. is enim *majestatis crimen esse id demum ait, quod adversus populum Romanum, vel adversus securitatem ejus committitur.* l. 1. §. 1. ff. ad legem Jul. majest. Vtique vixit iis temporibus Vlpianus, cum nec jussus amplius nec suffragia populi essent, sed imperium atque rerum summam Cæsares tenerent: & tamen, qui accuratissimè definire cuncta solet, majestatem esse populi ait.

CAPVT X.

Nunquam duodecim tribus Hebræas de nomine Iudeorum appellatas esse. De-

D 5

cem

¹ Senec. lib. 1. de clementia.

cem illas tribus, quæ ante Nabuchodonozoris tempora aucta à Salmanassare sunt, nunquam in Palæstinam rediisse. duas duntaxat tribus, non plures, paruisse Romanis, usque ad Flavii Iosephi tempora. Passim Eusebii & aliorum error notatus.

Nondum satis confutasse Eusebium videmur, nisi palam fecerimus, in quos laqueos ipse se induerit imprudens scriptor. Extant illa verba ejus in libro quem citavimus ¹, ἀπὸ τῶν Μωσαίων χρόνων καὶ θεζῆς ἡ δέλιπον μερικῶς μὲν αὐτῶν ἄρχοντες ἐκ Δυσφύρων φυλῶν ἡγεσάμενοι, καὶ ὅλα δὲ ἢ τῆς Ἰσραὴλ φυλῆ παντὸς ἀρξασσάμενοι ἔδυσσεν. Iam inde à temporibus Mo-
sis, duces quidem Israëlitici, si particulatim eos intueare, ex diversis tribubus lecti imperarunt: at in universum toti genti præfuit Iudæa tribus. Hactenus sibi constat, neque pugnancia dicit. Quod autem subdit, ridiculum est: παραδείγματι ἢ καὶ δέξῃ τὸ εἰρημνόν. ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς οἱ μὲν κατ' ἔθνη ἐπίτροποι τε καὶ ἡγεσάμενοι, ἐπαρχοὶ τε καὶ στρατοπεδάρχαι, οἱ τε
πά-

¹ Lib. 8 Demonstrationis Euang. in demonstr. 1.

πάντων ἀνωτάτω βασιλεῖς, ἢ πάντες
 ἐν τῷ Ρωμαίων ὀρμῶνται πόλεως, ἔδ'
 ἀπὸ Ρώμης καὶ Ρωμύλης ἀπορῶς, ἀλλ'
 ἐν μυρίων, ἀλλ' ἄλλοθεν, ἔθνων,
 ὁμῶς ἢ οἱ πάντες βασιλεῖς τε, καὶ οἱ
 μετ' αὐτὰς ἄρχοντες ἔργα μὲν οὖν τῶν
 Ρωμαίων ἐπιγράφον) ἑρασηθρίαν,
 Ρωμαίων τε τὸ κράτος ἐπωνόμασαν,
 ἔταύτης ἔξηπται τὸ ἐπωνυμίας ἔτα
 ἑρὶ τῷ καὶ ἑραθίς γρηνοεῖν πραγ-
 μάτων. μίας μὲν καὶ ἄλλοι τῷ ἑρὶ ἑρὶ
 φυλῆς καὶ τῷ παντὸς ἔθνους ἐπιπεφη-
 μισμένης, τῷ ἢ καὶ μέρῳ ἡγεμένων
 τε καὶ βασιλέων ἐν ἀφ' ὁρῶν καὶ δι-
 σταμένων φυλῶν, καὶ ἄλλοι ἢ τῷ ἑρὶ ἑρὶ
 τιμωμένων ἑρασηθρία. Exemplo fa-
 cile percipies, quod diximus. Quemadmo-
 dum enim in Romano imperio gentium
 singularum moderatores rectoresque ἔ-
 praesides, castrorumque praefecti, quique
 omnibus illis majores sunt, reges, haud
 quidem omnes urbe Roma, neque Remi
 Romulique satii, sed ex innumeris alii
 aliunde gentibus orti sunt; ἔ tamen tam
 reges praefectò cuncti, quàm qui post illos
 sunt, praefecti ducesque, appellati sunt Ro-
 mani, visque ἔ potestas Romanorum di-
 citur, atque ex hoc nomine pendet: Ita de
 Hebraorum rebus existimandum est, quasi
 una quidem tribus Iudaea toti genti illustre
 suum nomen impertiverit, particulatim
 verò

verò duces ac reges creati ex diversis tribubus sint, qui tamen ex communi illa Iudæorum appellatione honorem acceperint. Vide quid non possit incogitantia. Planè enim contrarium efficit Eusebius, quàm volebat. Qui enim sceptrum fuisse penes Iudæos jam tum à tempore Moſis ait, argumentum ejus rei hoc adfert, quia respublica, imperium, atque totus populus, qui duodecim tribuum erat, appellationem habuere de nomine unius Iudæ. Hoc argumento bis terve diversis in locis, magnificè se effert. neque ferme in tota illa dissertatione aliam rationem reperias, qua probare sententiam suam nititur. Atqui, pace Eusebii, hoc omne, quidquid est, futilissimum est. Non enim respublica, non imperium de Iudæ nomine dici cœpit, nisi postquam secessionem major Israëlitarum pars fecisset Hieroboami auspiciis, qui statim Samariæ regnum sibi quoddam munivit ceremoniarum atque religionum mutatione. Ego & Eusebium, & eos omnes, qui leviter sacram historiam cognoverunt, quavis sponſione provoco, ni hoc ita sit, uti dico. Sed quid illud est, quod toties & tam fidenter ait, duodecim tribus in universum fuisse Iudæorum nomine appellatas? Est hoc

Euse-

Eu
m
qu
qu
ct
qu
du
fu
te
fi
lu
re
fti
da
ri
qu
te
&
ip
fe
ca
lu
m
pe
da
tr
pe
pe
ni
fa
G

Eusebii delirium, quod ille incautis mortalibus obtrusit; & reperti sunt quidam summa claritudine scriptores, qui defenderent. Nos id nunquam factum dicimus, sive tu tempora ista, quæ scissionem regni Israëlitici antecedunt, sive ea spectes, quæ insecuta post fuere. Et Eusebius quidem, etsi mentem suam aperte non explicat, tamen, si conijcere licet, sic sensit, accidisse illud inter initia nascentis imperii, cum respublica in Cananensium sedibus institueretur, ac de nomine ejus capienda consilia essent. Sed hoc colorem veri non habet. Quare vir maximus, quem Eusebii defensorem diximus, de tempore eum aliter sentientem facit, & quod sentire eum credidit, probat ipse sequiturque. Observasse enim Eusebium ait, duodecim tribus Israëliticas appellationem accepisse de nomine Iudæ, eamque appellationem tunc primum cœptam usurpari, cum regiam potestatem, quam in Sedecia tribus Iudæ amiserat, pontifices maximi in se transmouissent. hanc autem rem imprimis admiratione dignam ait, quippe quæ accidit consilio numinis. Etenim, cum Polybius non sine gravi causa existimet evenisse ut Achæi, exiguus Græciæ populus, nomen aliquando

da-

darent universæ Græciæ, sanè etiam hic aliquid sublimius grandiusque spectandum esse, cum post reditam à captivitate omnes omnium tribuum Abrahamidæ vocati Iudæi sint. Hunc nos errorem excusare nec possumus, nec debemus. Enimverò, cum scissum divisumque Israëlitarum regnum fuit, duæ tribus, Levitæ & Benjaminitæ, Iudæis se sociaverunt. Quia autem pauciores tenuioresque erant, nihil nisi accessio habiti sunt. Itaque nec respublica ab illis appellationem accepit, & ipsi pene nomen suum amisere. dicti enim tandem communiter Iudæi sunt. Hæc vera rectaque fatemur. neque aliter res habet. Sed quid ista, aut quò pacto ad cæteras decem tribus pertineant, viderint ii, quibus hoc commentum placuit. Profectò, ex qua tempestate semel decem illæ Israëliticæ tribus abductæ à Salmanassare Assyrio, & dispersæ per Colchos, Parthos, Indos atque Æthiopas sunt, nunquam deinde in patrium solum redierunt aut conjunctæ iterum Iudæis sunt: sed inter barbararum gentium imperia, etiam hodie, si qui adhuc ex illa colluvie supersint, improbè defectionis gravibus pœnas exolvunt. Itaque in republica Iudæorum esse, aut nominis honorem

norem ab illis accipere non potuere, qui cum Iudæis nullum usum nullamque consuetudinem habebant. procul enim diverso in orbe siti, aliud cælum, alia sydera intuebantur. Est apud Flavium Iosephum, inusitata diligentia autorem, memorabilis locus¹, quem excussisse ingens operæ erit. sic enim optimè rem expediverimus. Fecerat Flavius primum verba de iis, qui undique ex vicinis terris Babylonem confluxere, uti cum Ezra Hierosolymã redirent. ii autem omnes erant Iudæi, & qui se Iudæis conjunxerant, Levitæ atque Benjaminitæ. At de Hebræis aliarum tribuum, ita subjicit; ὁ ἢ πᾶς λαὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ χώραν ἐμεινε. διὸ καὶ δύο φυλαὲς εἶναι συμβέβηκεν ἐπὶ τε τῆς Ἀσίας ἔν τῃ Ἑυρώπῃσι Ρωμαίοις ὑπακχέσασαι. αἱ ἢ δέκα φυλαὲ πέραν εἰσὶν Ἐυφράτιος ἕως δὲ ὕρο, μελειάδες ἀπέροι, καὶ δριθμῶν γνωθῆναι μὴ δυναίμεθα. reliquus vero omnis populus Israelitarum in² sedibus suis remansit. Quare tam in Asia, quàm in Europa, duas duntaxat tribus in obsequio Roma-

¹ Lib. xi, cap. v, Antiq. Judaic. ² Loquitur Flavius de iis sedibus, in quas decem Israeliticæ tribus erant asportatæ trans Euphraten à Salmanassare Assyrio.

Romanorum esse contigit. at reliqua decem tribus, etiam hoc tempore, trans Euphraten adhuc degunt, quarum sunt infinita myriades, planè ut propter numerosam multitudinem nosci haud queant. Enimverò durioribus usi fatis sunt, quos Salmanassar abduxit captos, quàm ihercule, quos avexit postea Nabuchodonozor. Nam Israëlitas quidem fluvius Euphrates, quem semel transierant, semper coërcuit. At Iudæi, qui eundem transvecti erant, tandem reversi aliquando in Palæstinam sunt: & cum aut angusta nimis, aut parum grata ipsa illa esset Palæstina, per Europam tandem Asiamque latè sedes suas posuere. Hæc causa est, cur Iosephus duas modò Hebræorum tribus ad obsequium actas à Romanis dixerit. Illa enim tempestate populus Romanus, etsi omnia pene armis subegerat, & solem utrumque currere in imperio suo cernebat, nondum tamen moverat terminos trans Euphraten. Itaque decem Israëliticas tribus, quas fluvius ille æterno carcere claudit, haut paruisse tunc Romanis, rectè proditum ab accuratissimo scriptore est.